

Наукові перспективи
Видавнича група

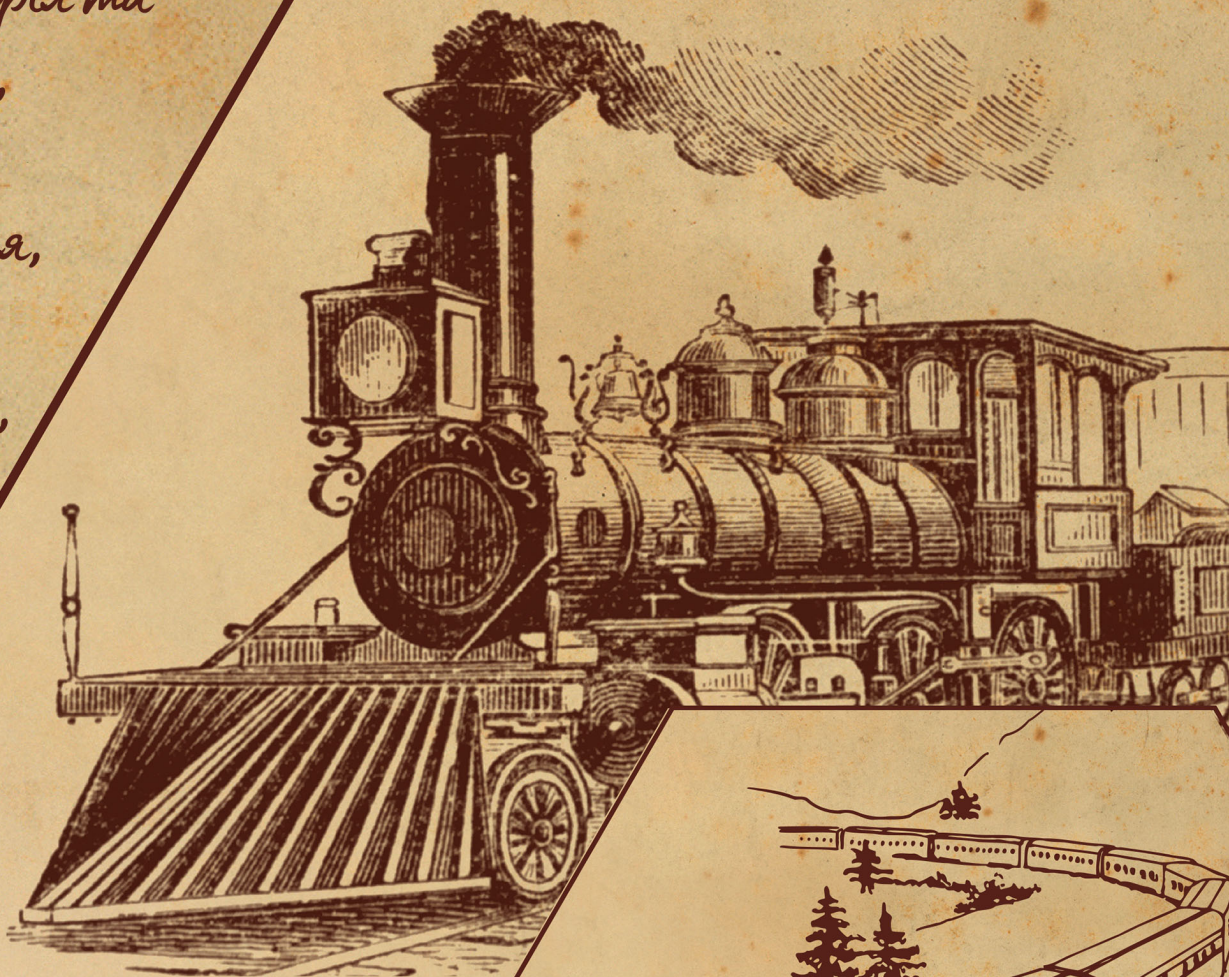

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ У СУЧАСНІЙ НАУЦІ

№5(11)

2023

*Серія: історія та
археологія,
державне
управління,
економіка,
педагогіка,
техніка,
право*

*Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея
докторів наук з державного управління»
Громадська організація «Асоціація науковців України»
Науковий парк Національного Авіаційного Університету*

у рамках роботи Видавничої групи «Наукові перспективи»

«Актуальні питання у сучасній науці»

*(Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка»,
Серія «Державне управління», Серія «Техніка»,
Серія «Історія та археологія»)*

Випуск № 5(11) 2023

Київ – 2023

*Public Scientific Organization «Ukrainian Assembly of
Doctors of Sciences in Public Administration»
Public Organization «Association of Scientists of Ukraine»
Scientific Park of the National Aviation University*

within the work of the Publishing Group "Scientific Perspectives"

«Current issues in modern science»

*("Pedagogy" Series, "Law" Series, Economy Series,
"Public Administration" Series, "Technology" Series,
"History and Archeology" Series)*

Issue № 5(11) 2023

Kyiv – 2023

«Актуальні питання у сучасній науці (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія Економіка», Серія «Державне управління», Серія «Техніка», Серія «Історія та археологія»): журнал. 2023. № 5(11) 2023. С. 637.

Свідоцтво про державну реєстрацію Серія Серія КВ № 25116-15056Р.

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України 10.10.2022 № 894 журналу присвоєні категорії "Б" із права (спеціальність - 081 Право), економіки (спеціальність - 051 Економіка), педагогіки (спеціальність - 014 Середня освіта) та державного управління (спеціальність - 281 Публічне управління та адміністрування).

Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 20.02.2023 № 185 журналу присвоєно категорію "Б" із історії та археології (спеціальність - 032 Історія та археологія)

Рекомендовано до друку Президією громадської наукової організації «Всеукраїнська Асамблея докторів наук з державного управління» (Рішення від 11.05.2023, № 4/5-23).

Журнал видається за підтримки Інституту філософії та соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), Міждержавної гільдії інженерів консультантів, громадської організації «Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації «Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання».

Журнал публікує оригінальні дослідницькі та оглядові розвідки з теоретичних та прикладних аспектів державного управління, права, економіки, історії, педагогіки, техніки для їх інтеграції у європейський, світовий науковий простір. Цільова аудиторія: науковці, працівники вищих навчальних закладів та наукових інституцій, здобувачі вищої освіти, а, також фахівці тематики журналу.

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible.

Головний редактор: Дачій Олександр Іванович — доктор економічних наук, професор, Заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Балаласва (Дорошенко) Катерина Вікторівна — кандидат технічних наук, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Бельська Тетяна Валентинівна - доктор наук з державного управління, доцент, завідувач кафедри менеджменту Інституту підготовки кадрів державної служби зайнятості (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Гбур Зоряна Володимирівна - доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Дегтяр Олег Андрійович — доктор наук з державного управління, доцент, доцент кафедри менеджменту і адміністрування Харківського національного університету міського господарства ім. О. М. Бекетова (Харків, Україна)
- Закєв Іслам Муса-Оғли - старший науковий співробітник кафедри підтримання льотної придатності авіаційної техніки Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Заячківська Оксана Василівна - кандидат економічних наук, доцент кафедри фінансів та економічної безпеки Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Іванченко Євгенія Вікторівна — кандидат технічних наук, доцент, професор кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ігнатів Сергій Ромуальдович - доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Ільїна Анастасія Олександрівна - кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри публічного управління і адміністрування Національного торговельно-економічного університету (Київ, Україна)

- Ісайкіна Олена Дмитрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри історії та документознавства Національного авіаційного університету, член Спілки краєзнавців України (Київ, Україна)
- Кавиліна Ганна Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри сімейної та спеціальної педагогіки і психології Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Кардаш Оксана Любомирівна — кандидат економічних наук, доцент кафедри комп'ютерних технологій та економічної кібернетики Навчально-наукового інституту автоматизації, кібернетики та обчислювальної техніки Національного університету водного господарства та природокористування (м. Рівне, Україна)
- Карускевич Михайло Віталійович - доктор технічних наук, професор, професор кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Катеринчук Іван Степанович - доктор технічних наук, професор кафедри телекомунікаційних та інформаційних систем Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Кінзерявий Василь Миколайович — кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Коваленко Валентин Васильович - доктор юридичних наук, професор, провідний науковий співробітник сектору авторського права та суміжних прав лабораторії авторського права та інформаційних технологій Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Ковтун Владислав Юрійович — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Комнатний Сергій Олександрович - докторант кафедри філософії права та юридичної логіки Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Корченко Анна Олександрівна — доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Корченко Олександр Григорович — доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Котельницький Назар Анатолійович - кандидат історичних наук, доцент кафедри права Чернігівського інституту інформації, бізнесу та права Міжнародного науково - технічного університету імені академіка Юрія Бутая, член - кореспондент Центру українських досліджень Інституту Європи РАН (Чернігів, Україна)
- Кошкетар Уляна Петрівна - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри української мови та культури Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Кошова Світлана Петрівна — кандидат наук з державного управління, доцент, доцент кафедри управління охорони здоров'я Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л.Шупика (Київ, Україна)
- Кравчук Володимир Миколайович — доктор юридичних наук, доцент, доцент кафедри конституційного, адміністративного та міжнародного права Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Крижина Наталія Павлівна – доктор наук державного управління, професор, Заслужений лікар України, директор Навчально-Наукового медичного інституту Київського міжнародного університету (Київ, Україна)
- Куриш Наталія Костянтинівна – кандидат педагогічних наук, заступник директора з науково-навчальної роботи, Інститут післядипломної педагогічної освіти Чернівецької області (Чернівці, Україна)
- Марушева Олександра Анатоліївна - доктор наук з державного управління, завідувач кафедри публічного управління та інформаційного менеджменту ПВНЗ Університет Новітніх Технологій (Київ, Україна)
- Маслак Тетяна Петрівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри конструкції літальних апаратів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Матяш Ольга Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Миргород-Карпова Валерія Валеріївна - кандидат юридичних наук, заступник директора з наукової роботи, старший викладач кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки Сумського державного університету (Суми, Україна)
- Михайленко Любов Федорівна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри алгебри і методики навчання математики Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського (Вінниця, Україна)
- Михальчук Роман Юрійович - кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії Рівненського державного гуманітарного університету (Рівне, Україна)
- Мізюк Вікторія Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент, декан факультету управління, адміністрування та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Ізмаїл, Україна)
- Мірошніченко Валентина Іванівна - доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри психології, педагогіки та соціально-економічних дисциплін Національної академії Державної прикордонної служби України імені Богдана Хмельницького (Хмельницький, Україна)
- Міхальський Томаш — доктор наук, доцент кафедри географії регіонального розвитку Гданського університету (Польща)
- Ніколасв Микола Ілліч - доктор історичних наук, професор кафедри історії та методики її навчання Ізмаїльського державного гуманітарного університету (Одеса, Україна)
- Новак-Каляєва Лариса Миколаївна — доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри державного управління Львівського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України (Львів, Україна)

- Огіснюк Альона Володимирівна - доктор економічних наук, доцент кафедри організації авіаційних робіт та послуг Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Оніщенко Наталія Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Заслужений юрист України, академік НАПрН України, завідувач відділу теорії держави і права Інституту держави і права ім. В.М.Корецького НАН України (Київ, Україна)
- Орлова Наталія Сергіївна — доктор наук з державного управління, професор кафедри державного управління, публічного адміністрування та регіональної економіки, Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця (Харків, Україна)
- Павлов Костянтин Володимирович — доктор економічних наук, професор, професор кафедри аналітичної економіки та природокористування Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (Київ, Україна)
- Павлова Олена Миколаївна - доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки, підприємництва та маркетингу Волинського національного університету імені Лесі Українки (Луцьк, Україна)
- Палічук Юрій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри медицини катастроф та військової медицини Буковинського державного медичного університету (Чернівці, Україна)
- Присяжнюк Олексій Миколайович - кандидат історичних наук, доцент кафедри всесвітньої історії та методології науки ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (Одеса, Україна)
- Робак Ігор Юрійович - доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри суспільних наук Харківського національного медичного університету (Харків, Україна)
- Руденко Юлія Анатоліївна - доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії і методики дошкільної освіти ДЗ "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського" (Одеса, Україна)
- Сапожников Станіслав Володимирович - доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри педагогіки та психології Університету імені Альфреда Нобеля (Дніпро, Україна)
- Сидоренко Вікторія Миколаївна — асистент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Сирник Ярослав - доцент кафедри етнології та культурної антропології Вроцлавського університету (Вроцлав, Польща)
- Січкаренко Галина Геннадіївна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри документознавства та інформаційної діяльності Державного університету телекомунікацій (Київ, Україна)
- Сопілако Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Заслужений юрист України, декан юридичного факультету Національного Авіаційного Університету (Київ, Україна)
- Терещенко Юрій Матвійович — доктор технічних наук, професор, лауреат Державної премії в області науки і техніки України, Заслужений діяч науки і техніки України, професор кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Титко Анна Василівна — кандидат юридичних наук, провідний науковий співробітник Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)
- Толочко Світлана Вікторівна – доктор педагогічних наук, професор, головний науковий співробітник лабораторії позашкільної освіти Інституту проблем виховання Національної академії педагогічних наук України (Київ, Україна)
- Федоренко Владислав Леонідович — доктор юридичних наук, професор, DrHb - доктор хабілітований наук правничих (Польська академія наук), Заслужений юрист України, директор Науково-дослідного центру судової експертизи з питань інтелектуальної власності Міністерства юстиції України (Київ, Україна)
- Хитровська Юлія Валентинівна - доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії факультету соціології і права Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)
- Хохлачова Юлія Євгенівна — кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри безпеки інформаційних технологій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Чумак Оксана Володимирівна - доктор економічних наук, доцент, науковий співробітник відділу статистики і аналітики вищої освіти Державної наукової установи «Інститут освітньої аналітики», (Київ, Україна)
- Шандра Наталія Андріївна - кандидат педагогічних наук, доцент кафедри іноземних мов для природничих факультетів Львівського національного університету імені Івана Франка (Львів, Україна)
- Шеремет Інесса Володимирівна - кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри медикобіологічних та валеологічних основ охорони життя і здоров'я Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова (Київ, Україна)
- Шологон Лілія Іванівна - доктор історичних наук, доцент, професор кафедри історії Центральної та Східної Європи і спеціальних галузей історичної науки Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ, Україна)
- Якимчук Олег Феодосійович - керівник групи білінгу Відділу бізнес-систем Департаменту інформаційних технологій ПРАТ «Рівнеобленерго» (Рівне, Україна)
- Якушенко Олександр Сергійович — кандидат технічних наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри авіаційних двигунів Національного авіаційного університету (Київ, Україна)

Статті розміщені в авторській редакції. Відповідальність за зміст та орфографію поданих матеріалів несуть автори.

© автори статей, 2023

© Громадська наукова організація «Всеукраїнська асамблея докторів наук з державного управління», 2023

© Громадська організація «Асоціація науковців України», 2023

© Науковий парк Національного Авіаційного Університету, 2023

© Видавнича група «Наукові перспективи», 2023

ЗМІСТ

СЕРІЯ «Економіка»

Газізов В.Р. ЗНАЧЕННЯ СУЧАСНОГО ФОРСАЙТУ ЕНЕРГЕТИЧНОГО РИНКУ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ВИКЛИКІВ ТА ВІДНОВЛЮВАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	14
Корецька О.В., Баришнікова В.В., Жихарєва В.В., Морозова І.В. ВИКОРИСТАННЯ СТАТИСТИЧНИХ МЕТОДІВ ПРИ ПЛАНУВАННІ ТА ПРОГНОЗУВАННІ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ	27
Остапенко Я.О., Везомська І.Г., Остапенко А.В. КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ В ДОСЛІДЖЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГОТЕЛЮ	39
Смирнова Т.А., Голей Ю.М. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА З ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ	50
Сумець О.М., Алькема В.Г. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ФАРМАЦЕВ- ТИЧНИХ КОМПАНІЙ ЧЕРЕЗ ФУНКЦІОНАЛ МЕНЕДЖМЕНТУ КЛІНІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ	63
Урікова О.М., Федущак Н.М., Мамчук А.Р. РОЗВИТОК БЛОКЧЕЙН-ТЕХНОЛОГІЙ В УКРАЇНІ	75
Швець В.Є., Гапон Н.В. ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ОЦІНКИ ЗЕМЕЛЬНИХ АКТИВІВ В УКРАЇНІ	85

СЕРІЯ «Державне управління»

Акімова Л.М., Акімов О.О. МЕХАНІЗМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕДУРИ ВИКОНАННЯ РІШЕНЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ: ДЕРЖАВНО-УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ	101
--	-----

УДК: 001.891.57; 330.45; 336.6; 338.46

[https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-5\(11\)-39-49](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2023-5(11)-39-49)

Остапенко Яна Олександрівна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та бізнес-аналітики, Державний податковий університет, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, 08205, <https://orcid.org/0000-0002-9386-2237>

Верезомська Ірина Георгіївна кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри готельно-ресторанного і туристичного бізнесу, Київський національний університет культури і мистецтв, вул. Є. Коновальця, 36, м. Київ, 01601, <https://orcid.org/0000-0002-3289-3734>

Остапенко Анастасія Валеріївна здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти, Київський національний університет культури і мистецтв, вул. Є. Коновальця, 36, м. Київ, 01601, <https://orcid.org/0009-0005-6191-2518>

КОРЕЛЯЦІЙНО-РЕГРЕСІЙНИЙ АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ ПОКАЗНИКІВ В ДОСЛІДЖЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ГОТЕЛЮ

Анотація. У статті наведено результати кореляційно-регресійного аналізу фінансових показників діяльності готельного підприємства в контексті дослідження конкурентоспроможності. Конкурентоспроможність готелю обумовлюється фінансовим станом та фінансовими показниками. Кореляційно-регресійний аналіз фінансових показників діяльності готельного підприємства, як показників конкурентоспроможності, сприятиме виявленню напрямку та сили впливу кожного з чинників та допоможе виявити причини її зниження.

Джерелом інформації обрано показники фінансової звітності ПРАТ «Президент-Готель». Для дослідження обрано чинники: чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), фінансовий результат від операційної діяльності, операційні витрати, необоротні активи, оборотні активи, довгострокові зобов'язання і забезпечення, поточні зобов'язання і забезпечення. За допомогою кореляційної матриці проаналізовано вплив обраних чинників на чистий фінансовий результат, як показник конкурентоспроможності підприємства готельного бізнесу. Побудована матриця коефіцієнтів кореляції та проведення кореляційного аналізу підтвердили тісноту взаємозв'язку між зазначеними чинниками та їх вплив на

чистий фінансовий результат, як результативну ознаку. За розрахунками чистий фінансовий результат ПРАТ «Президент – Готель» на 91% залежить від зазначених факторів і лише на 9% від інших чинників. Розрахунки здійснювались в програмних продуктах Gretl та PSPP. За результатами регресійного аналізу побудовано багатофакторну регресійну модель залежності чистого фінансового результату від обраних показників. За побудованою багатофакторною регресійною моделлю найбільший негативний вплив на чистий фінансовий результат підприємства готельного бізнесу «Президент – Готель» мають показники операційних витрат та довгострокових зобов'язань, збільшення яких значно зменшує показник чистого фінансового результату (прибутку). Побудована модель є адекватною, про що свідчить значний показник критерію Фішера та коефіцієнт детермінації.

На прикладі ПРАТ «Президент-Готель» продемонстрована практична корисність дослідження конкурентоспроможності підприємства готельного бізнесу за допомогою кореляційно-регресійного аналізу фінансових показників готелю.

Ключові слова: конкурентоспроможність, готель, кореляційно-регресійний аналіз.

Ostapenko Yana Oleksandrivna Ph. D. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Accounting Technologies and Business Analytics, State Tax University, 31 Universytetska str., Irpin, 08205, <https://orcid.org/0000-0002-9386-2237>

Verezomska Irina Georgiivna Ph. D. (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Hotel, Restaurant and Tourism Business, Kyiv National University of Culture and Arts, 36, E. Konvaltsia St., Kyiv, 01601, <https://orcid.org/0000-0002-3289-3734>

Ostapenko Anastasia Valeriivna a student of the second (master's) level of higher education, Kyiv National University of Culture and Arts, 36, E. Konvaltsia St., Kyiv, 01601, <https://orcid.org/0009-0005-6191-2518>

CORRELATION AND REGRESSION ANALYSIS OF FINANCIAL INDICATORS IN THE STUDY OF HOTEL COMPETITIVENESS

Abstract. The article presents the results of a correlation-regression analysis of financial indicators of activity of a hotel enterprise in the context of competitiveness research. The competitiveness of a hotel is determined by the

financial status and financial indicators. Correlation and regression analysis of financial indicators of the hotel enterprise as indicators of competitiveness will help to identify the direction and strength of influence of each factor and help to identify the reasons for its decline.

The source of information is the financial statements of PJSC "President Hotel". The factors selected for the study are: net income from sales of products (goods, works, services), financial result from operating activities, operating expenses, non-current assets, current assets, long-term liabilities and collateral, current liabilities and collateral. Using the correlation matrix, the influence of the selected factors on the net financial result as an indicator of competitiveness of the hotel business enterprise is analyzed. The constructed matrix of correlation coefficients and the correlation analysis confirmed the close relationship between these factors and their impact on the net financial result as an effective indicator. According to the calculations, the net financial result of President Hotel PJSC depends on these factors by 91% and only 9% on other factors. The calculations were performed in the Gretl and PSPP software products. Based on the results of the regression analysis, a multivariate regression model of the dependence of the net financial result on the selected indicators was built. According to the built multifactor regression model, the most negative impact on the net financial result of the hotel business enterprise "President Hotel" is made by the indicators of operating expenses and long-term liabilities, the increase of which significantly reduces the net financial result (profit). The built model is adequate, as evidenced by the significant value of the Fisher criterion and the coefficient of determination.

On the example of PJSC "President-Hotel" the practical usefulness of studying the competitiveness of hotel business enterprise by means of correlation and regression analysis of the hotel's financial indicators is demonstrated.

Keywords: competitiveness, hotel, correlation and regression analysis.

Постановка проблеми. Успішність функціонування будь-якого суб'єкта діяльності визначає його конкурентоспроможність. Конкурентоспроможність підприємства готельного господарства належить до комплексної порівняльної характеристики готельного підприємства, що відбиває ступінь переваги сукупності оціночних показників своєї діяльності, визначальний успіх підприємства певному ринку за певний проміжок часу, стосовно сукупності показників конкурентів. Дослідити вплив чинників на конкурентоспроможність готелю доцільно за допомогою кореляційно-регресійного аналізу, який покаже напрям та силу впливу кожного з чинників та сприятиме виявленню причин її зниження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанню конкурентоспроможності підприємства присвятили свої праці: М.Я. Городецький [1], Д.В. Єременко [2], Л. М. Минко [3].

Конкурентоспроможність готельних підприємств розглядали: І. Verezomska[4], В. Довбуш [5], Л.Д. Завідна [6], П. О. Подлепіна [7].

Використання кореляційно-регресійного аналізу при дослідженні діяльності підприємств висвітлювали: С.П. Кобець [8], Я.О. Остапенко [9,10,11], В. Уланчук, О. Жарун, С. Соколюк [12].

Але дослідження конкурентоспроможності підприємств готельного бізнесу з використанням кореляційно-регресійного аналізу фінансових показників в наукових працях практично відсутнє.

Мета статті. Мета дослідження: за результатами кореляційно-регресійного аналізу фінансових показників дослідити вплив чинників на конкурентоспроможність підприємства готельного бізнесу «Президент-Готель». Поставлена мета обумовила вирішення наступних завдань: проаналізувати зміни чистого фінансового результату підприємства, як одного з показників конкурентоспроможності; провести кореляційний аналіз взаємозв'язку та впливу чинників на чистий фінансовий результат; побудувати багатофакторну регресійну модель та визначити негативний вплив факторів на чистий фінансовий результат та конкурентоспроможність готелю.

Виклад основного матеріалу. Для дослідження взаємозв'язку між чистим фінансовим результатом (ЧФР), як одним з показників конкурентоспроможності, та факторами впливу на нього використаємо кореляційний аналіз. Головними факторами впливу було обрано:

- чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (ЧДРП);
- фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток, збиток (ФРОД);
- операційні витрати (ОВ);
- необоротні активи (НА);
- оборотні активи (ОА);
- довгострокові зобов'язання і забезпечення (ДЗЗ);
- поточні зобов'язання і забезпечення (ПЗЗ).

Для дослідження обрано показники за 2012-2021рр.(таблиця 2.10).

Таблиця 1

Фінансові показники ПРАТ «Президент – Готель» за 2012-2021рр.
тис.грн.

Рік	Чистий фінансовий результат	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток, збиток	Операційні витрати	Необоротні активи	Оборотні активи	Довгострокові зобов'язання і забезпечення	Поточні зобов'язання і забезпечення
2012	5116	38442	6274	21683	130581	10726	24	2124
2013	5036	20027	5896	18343	124879	19441	90	1772
2014	7812	34716	9519	16745	118878	31219	345	2000
2015	11733	28143	13765	22715	122325	35871	565	2284
2016	5366	54159	5091	39186	266609	47047	27324	2759
2017	13426	46565	15435	30306	268660	50950	24970	5459
2018	11971	41447	16175	30594	270883	47800	28306	6275
2019	16171	75611	22490	27262	255958	327720	29265	9517
2020	10934	41916	14045	26620	222426	344175	28651	23746
2021	-7027	41105	-7385	46379	209211	314749	25770	6947

Джерело: сформовано авторами за [13]

Для аналізу зміни показника чистого фінансового результату підприємства готельного бізнесу «Президент – Готель» за 2012-2021роки побудуємо часовий графік показника(рисунк 1).

Рис. 1. Динаміка чистого фінансового результату підприємства готельного бізнесу «Президент – Готель» за 2012-2021 роки
Джерело: побудовано авторами

За графіком, чистий фінансовий результат підприємства «Президент – Готель» має тенденцію до зниження. У 2021 році підприємство має збиток. Для визначення чинників зменшення чистого фінансового результату дослідимо взаємозв'язок між обраними показниками та визначимо найбільші чинники впливу.

Побудуємо кореляційну матрицю та визначимо взаємозв'язок між показниками (рисунок 2).

	ЧФР	ЧДРП	ФРОД	ОВ	НА	ОА	ДЗЗ	ПЗЗ
ЧФР	1							
ЧДРП	0,34255	1						
ФРОД	0,988336	0,404088	1					
ОВ	-0,48619	0,395344	-0,45614	1				
НА	0,255009	0,713514	0,285397	0,655837	1			
ОА	-0,08649	0,518414	0,018355	0,426941	0,376329	1		
ДЗЗ	0,126531	0,703756	0,181829	0,72311	0,952775	0,618345	1	
ПЗЗ	0,213216	0,288126	0,269178	0,150851	0,388039	0,77576	0,579807	1

Рис. 2. Кореляційна матриця взаємозв'язку фінансових показників ПРАТ «Президент – Готель»

Джерело: розраховано авторами

За результатами розрахунків найвища кореляція (взаємозв'язок) спостерігається між чистим фінансовим результатом (ЧФР) готелю та фінансовим результатом від операційної діяльності (ФРОД), тобто чистий

фінансовий результат на 98,8% залежить від фінансового результату від операційної діяльності. Має місце мультиколінеарність. Тому показник фінансового результату від операційної діяльності необхідно виключити з моделі.

Після виключення даного елемента із системи, кореляційна матриця буде мати наступний вигляд (рисунок 3.):

	ЧФР	ЧДРП	ОВ	НА	ОА	ДЗЗ	ПЗЗ
ЧФР	1						
ЧДРП	0,34255	1					
ОВ	-0,48619	0,395344	1				
НА	0,255009	0,713514	0,655837	1			
ОА	-0,08649	0,518414	0,426941	0,376329	1		
ДЗЗ	0,126531	0,703756	0,72311	0,952775	0,618345	1	
ПЗЗ	0,213216	0,288126	0,150851	0,388039	0,77576	0,579807	1

Рис. 3. Кореляційна матриця взаємозв'язку фінансових показників
ПРАТ «Президент – Готель»

Джерело: розраховано авторами

Коефіцієнти кореляційної матриці свідчать про відсутність мультиколінеарності, тобто між обраними факторами відсутній високий кореляційний зв'язок, а, отже, дана кореляційно – регресійна модель може бути використана як основна.

Використовуючи пакет Excel, розрахуємо багатofакторну регресійну модель. Результати розрахунків для побудови регресійної моделі відображено на рисунку 4.

Regression Statistics	
Multiple R	0,913603767
R Square	0,834671844
Adjusted R Square	0,504015531
Standard Error	4602,475683
Observations	10

ANOVA					
	df	SS	MS	F	Significance F
Regression	6	320828692,4	53471448,73	2,524288	0,239199366
Residual	3	63548347,24	21182782,41		
Total	9	384377039,6			

	Coefficients	Standard Error	t Stat	P-value	Lower 95%	Upper 95%	Lower 95,0%	Upper 95,0%
Intercept	-3090,738	39985,642	-0,07729	0,9432	-130342,8	124161,4	-130342,8	124161,4
ЧДПП	0,0792869	0,2377695	0,333461	0,7607	-0,677401	0,835975	-0,677401	0,835975
ОВ	-0,651580	0,4524298	-1,44018	0,2454	-2,091414	0,788252	-2,091414	0,788252
НА	0,1656736	0,2862086	0,578856	0,6032	-0,745170	1,076517	-0,745170	1,076517
ОА	0,0054331	0,0484756	0,112079	0,9178	-0,148837	0,159704	-0,148837	0,159704
ДЗЗ	-0,542782	1,6919110	-0,32081	0,7694	-5,927198	4,841633	-5,927198	4,841633
ПЗЗ	0,2162342	0,6885589	0,314038	0,7740	-1,975066	2,4075360	-1,9750676	2,4075360

Рис. 4. Результати регресійного аналізу фінансових показників підприємства «Президент – Готель»

Джерело: розраховано авторами.

За розрахунками чистий фінансовий результат ПРАТ «Президент – Готель» на 91% (значення R) залежить від зазначених чинників і лише на 9% від інших. Скоригований коефіцієнт детермінації (R^2) складає 0,83 і вказує на прямий тісний лінійний зв'язок між досліджуваними чинниками.

Високі значення коефіцієнтів множинної регресії та детермінації свідчать про достатньо закономірну залежність. Показник дисперсії, значущості F та показника F-статистики ($F > F_{\text{знач.}}$) відображують достатньо достовірний рівень результатів оцінювання.

Багатофакторна регресійна модель має вигляд:

$$Y = -3090,74 + 0,08x_1 - 0,65x_2 + 0,17x_3 + 0,01x_4 - 0,54x_5 + 0,22x_6$$

Рівняння регресії відображує значимість факторів:

- збільшення чистого доходу від реалізації продукції на 1 тис. грн. призведе до збільшення чистого фінансового результату на 0,08 тис. грн.;
- збільшення операційних витрат на 1 тис. грн. зменшить чистий фінансовий результат на 0,65 тис. грн.;
- збільшення необоротних активів на 1 тис. грн. спричинить збільшення чистого фінансового доходу на 0,17 тис. грн.;
- збільшення оборотних активів на 1 тис. грн. збільшить чистий фінансовий результат на 0,01 тис. грн.;
- збільшення довгострокових зобов'язань та забезпечення зменшить чистий фінансовий результат на 0,54 тис. грн.4
- збільшення поточних зобов'язань та забезпечення призведе до збільшення чистого фінансового результату на 0,22 тис. грн.

Отже, за показниками регресійної моделі, найбільший негативний вплив на чистий фінансовий результат підприємства готельного бізнесу «Президент – Готель» мають показники операційних витрат та довгострокових зобов'язань, збільшення яких значно зменшує показник чистого фінансового результату (прибутку). Керівництву готелю, для покращення фінансового стану закладу та збільшення його конкурентоспроможності, необхідно звернути увагу на показники операційних витрат та довгострокових зобов'язань та контролювати їх величину.

Висновки. Для дослідження та усунення причин зниження рівня конкурентоспроможності підприємства «Президент – Готель» проведено кореляційно-регресійний аналіз його фінансових показників. Доведено, що на 91% чистий фінансовий результат готелю залежить від чинників: чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), фінансовий результат від операційної діяльності, операційні витрати, необоротні активи, оборотні активи, довгострокові зобов'язання і забезпечення, поточні зобов'язання і забезпечення.

За побудованою багатофакторною регресійною моделлю найбільший негативний вплив на чистий фінансовий результат підприємства готельного бізнесу мають показники операційних витрат та довгострокових зобов'язань, збільшення яких значно зменшує показник чистого фінансового результату (прибутку). Для покращення фінансового стану закладу та збільшення його конкурентоспроможності, керівництву готелю необхідно звернути увагу на показники операційних витрат та довгострокових зобов'язань та контролювати їх величину.

Література:

1. Городецький М.Я. Маркетингові дослідження – інструмент управління конкурентоздатністю підприємства. *Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка»*. Тернопіль. 2019.
2. Єременко Д.В. Методичні аспекти оцінки конкурентоспроможності фермерських господарств. *Науковий вісник Мукачівського державного університету. Серія «Економіка»: зб. наук. пр.* Мукачево. 2017. Випуск 1 (7). С.81-85
3. Минко Л. М. Сутність і складові поняття конкурентоспроможності підприємства. *Наукові праці Національного університету харчових технологій*. 2015. Т. 21. № 1. С. 86- 92.
4. Irina Verezomska. Перспективи розвитку бутік-готелів в Україні. *Ресторанний і готельний консалтинг. Інновації*. 2018. № 2. С. 23–29.
5. Довбуш, В. Методичні підходи оцінки конкурентоспроможності готельних підприємств. *Молодий вчений*. 2018. №7 (71) С.125-128. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-7-71-27>
6. Завідна Л.Д. Стратегія забезпечення конкурентоспроможності підприємства сфери готельних послуг. *Проблеми економіки*. 2018. №1(35). С. 187-192
7. Подлепіна П. О. Конкурентоспроможність як чинник підвищення ефективності функціонування готельних підприємств. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. 2013. № 1042. С. 128-131.

8. Кобець С.П., Шкляр Л.С. Використання кластерного та кореляційно-регресійного аналізу в управлінні конкурентоспроможністю підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки*. Миколаїв. 2016. №10.

9. Остапенко Я.О. Економіко-математичне моделювання як інструментарій прогнозування: теоретичний аспект. *International Scientific - Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings. January 29, 2016*. Klaipeda: Baltija Publishing. P. 321–323

10. Остапенко Я. О., Морозовський П. А., Браунагель А. В. Прийняття управлінських рішень через призму економіко-статистичного аналізу доходу. *Modern Economics*. 2019. № 14. С. 218-224. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-34](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-34).

11. Остапенко Я., Пастух Д. Кореляційно-регресійний аналіз факторів впливу на товарні запаси виробничого підприємства. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Серія економічна*. 2021. №101. С. 124-129. DOI: <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2021-101-12>

12. Уланчук В., Жарун О., Соколюк С. Кореляційно-регресійний аналіз конкурентоспроможності продукції підприємства. *Молодий вчений*. 2020. №10 (86). С. 238-241. DOI: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-10-86-50>

13. Фінансова звітність ПРАТ Президент Готель за 2012 -2021 роки. URL: https://clarity-project.info/edr/30058128/finances?current_year=2021

References:

1. Gorodetskyi M.Ya. (2019). Marketynghovi doslidzhennja – instrument upravlinnja konkurentozdatnistju pidpryjemstva. [Marketing research - a tool for managing the competitiveness of the enterprise]. *Scientific and production journal "Innovative economy"*. Ternopil. [in Ukrainian].

2. Eremenko D.V. (2017). Metodychni aspekty ocinky konkurentospromozhnosti fermersjykh ghospodarstv. [Methodological aspects of assessing the competitiveness of farms]. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series "Economics": collection of scientific papers*. Issue 1 (7), 81-85. [in Ukrainian].

3. Minko L.N. (2015). Sutnistj i skladovi ponjattja konkurentospromozhnosti pidpryjemstva. [The essence and components of the concept of enterprise competitiveness]. *Scientific works of the National University of Food Technologies*. 21(1), 86 - 92. [in Ukrainian].

4. Irina Verezomska. (2018). Perspektyvy rozvytku butik-ghoteliv v Ukrajinі. [Prospects for the development of boutique hotels in Ukraine]. *Restaurant and hotel consulting. Innovations*. 2, 23-29.[in Ukrainian].

5. Dovbush, V. (2018). Metodychni pidkhody ocinky konkurentospromozhnosti ghoteljnykh pidpryjemstv. [Methodological approaches to assessing the competitiveness of hotel enterprises]. *Young scientist*. 7 (71), 125-128. doi: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-7-71-27> [in Ukrainian].

6. Zavidna L.D. (2018). Stratehija zabezpechennja konkurentospromozhnosti pidpryjemstva sfery ghoteljnykh poslugh. [Strategy of ensuring the competitiveness of the enterprise in the sphere of hotel services]. *Problems of economy*.1(35), 187-192. [in Ukrainian].

7. Podlepin P.O. (2013). Konkurentospromozhnistj jak chynnyk pidvyshhennja efektyvnosti funkcionuvannja ghoteljnykh pidpryjemstv. [Competitiveness as a factor of increasing the efficiency of hotel enterprises]. *Bulletin of V.N. Karazin Kharkiv National University*. 1042, 128-131. [in Ukrainian].

8. Kobets S.P., Shklyar L.S. (2016). Vykorystannja klasternogho ta koreljacijno-reghresijnogho analizu v upravlinni konkurentospromozhnistju pidpryjemstv. [The use of cluster and correlation-regression analysis in the management of enterprise competitiveness]. *Global and national problems of the economy*. Mykolaiv. 10. [in Ukrainian].

9. Ostapenko Ya. O., (2016). Ekonomiko-matematychne modeljuvannja jak instrumentarij proghnozuvannja: teoretychnyj aspekt. [Economic and mathematical modeling as a forecasting tool: theoretical aspect]. *International Scientific - Practical Conference Modern Transformation of Economics and Management in the Era of Globalization: Conference Proceedings. January 29, 2016.* Klaipeda: Baltija Publishing. 321-323. [in. Baltija].
10. Ostapenko Ya. O., Morozovsky P. A., Braunagel A. V. (2019). Prynjattja upravlinsjkykh rishenj cherez pryzmu ekonomiko-statystychnogho analizu dokhodu. [Management decision-making through the prism of economic and statistical analysis of income]. *Modern Economics.* 14, 218-224. doi: [https://doi.org/10.31521/modecon.V14\(2019\)-34](https://doi.org/10.31521/modecon.V14(2019)-34). [in Ukrainian].
11. Ostapenko Ya., Pastukh D. (2021). Koreljacijno-reghresijnyj analiz faktoriv vplyvu na tovarni zapasy vyrobnychogho pidpryjemstva. [Correlation and regression analysis of factors of influence on the inventory of a manufacturing enterprise]. *Bulletin of V. N. Karazin Kharkiv National University, Economic Series.* 101, 124-129. doi: <https://doi.org/10.26565/2311-2379-2021-101-12>. [in Ukrainian].
12. Ulanchuk V., Zharun O., Sokolyuk S.(2020). Koreljacijno-reghresijnyj analiz konkurentospromozhnosti produkciiji pidpryjemstva. [Correlation and regression analysis of the competitiveness of enterprise products]. *Young scientist.* №10 (86). С. 238-241. doi: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-10-86-50> [in Ukrainian].
13. Finansova zvitnistj PRAT Prezydent Ghotelj za 2012 -2021 roky. [Financial statements of President Hotel PJSC for 2012-2021]. Retrieved from https://clarity-project.info/edr/30058128/finances?current_year=2021 (in Ukrainian).